

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
	001	06	13	20	27	34	41	48	55	62	69	76	83	90	97	04	11	18	25	32	39	46	53	60	67	74	81	88	95	02	09
	001	86	96	64	92	06	85	80	70	60	55	50	45	40	30	20	15	10	8	6	4	2	0								

Maanantaina 31. joulukuuta 2012

MAASEUDUN TULEVAISUUS

15

PÄIVÄSTÄ TOISEEN

31.12.12

Aurinko nousee

Helsingissä kello 9.24
ja laskee kello 15.23
Oulussa kello 10.26
ja laskee kello 14.17

Päivän sana

31.12. Mutta puutarhuri vastasi: ”Herra, anna sen olla vielä yksi vuosi. Minä muokkaan ja lannoitan maan sen ympäriltä. Jospa se ensi vuonna tekee hedelmää. Jollei niin käy, käske sitten kaataa se.” Luuk. 13:8-9

1.1. Kun oli tullut kahdeksas päivä ja lapsi oli ympärileikattava, hän

sai nimen Jeesus, jonka enkeli oli ilmoittanut ennen kuin hän sikisi äitinsä kohdussa. Luuk. 2:21

Nimipäiviä

Tänään maanantaina: Sylvester, Silvo
Huomenna tiistaina: Uudenvuodenpäivä

Mietelause

Kun sylvesterinpäivänä kenkänsä vorttelee, niin ei niitä tarvitse enää koko vuonna voidella.

Vanha sanonta Jalasjärveltä

70-VUOTIAS

Kari Hokkanen hakee uutta roolia maakunnassaan

Keskiviikkona 2. tammikuuta 70 vuotta täyttävä professori **Kari Hokkanen** on entisellään. Kirjoittaminen tai yhteiskunnallinen vaikuttaminen ei ole hiipunut tai hävinnyt eläkeläisen päivittäisestä arjesta.

Hokkanen sai hiljattain valmiiksi ison urakan, **Santeri Alkion** vuosien 1914–1930 päiväkirjojen toimittamisen. Kaksi osaa ehti painosta ennen joulua, kolmas tulee tammikuussa. Hokkanen lupaa lukijoille paljon uutta ja kiinnostavaa asiaa.

Viimeksi Hokkanen sai valmiiksi Ilkan satavuotishistorian 2006. Pian on käynnistymässä uusi kirjaoprosjekti, josta Hokkanen ei halua puhua. Tunnettu sanomalehtimies on myös ahkera historiantutkija.

”Aion tehdä vielä histori-antutkimusta niin kauan kuin voimia ja järkeä riittää”.

Raha voittaa sanan

Ilkan entinen päätoimittaja on nimetty yhdeksi ”satraapiksi”. Hokkanen sanoo suhtautuvansa entisen pääministeri **Paavo Lipposen** antamaan titteliin ”kunniamainintana”.

Hokkanen osaa sivaltaa edelleen, kun häneltä pyytää poliitista tilannearviota. Hän moittii, miten maan hallituksen päätök-senteko on halvaantunut.

”STX-päätös on tästä malliesimerkki.”

Koko päätoimittajauran Hokkanen vaikutti aktiivisesti keskustan sisäpiirissä, puolueen työvaliokunnassa. Seinäjoen kaupunginvaltuustoon hän kuulunut vuodesta 1988. Ensi vuonna alkaa työ kaupunginhal-lituksessa.

Hokkanen arvioi, että pää-toimittajien toimenkuva on muuttunut yhteiskunnallisesta vaikuttajasta sisällöntuotanto-päällikön suuntaan.

”Maakuntalehdissä raha on vahvempi kuin sana. Tietysti maakuntalehdet puolustavat kulloinkin esillä olevaa maa-kunnan intressiä, mutta eivät



Kari Hokkanen huolehtii eläkeläisenä fyysisestä kunnostaan entistä paremmin. ”Lenkkeily ei maksa yhteiskunnalle mitään.”

voi tai halua poliittisista syistä ruotia oleellisinta, keskittämi-sen ja hajauttamisen välistä voimainmittelyä.”

Journalismin kurmotus

Maakuntalehtien tiivistyvää keskinäistä toimitusyhteistyötä Hokkanen pitää kehityssuun-tana huonona. Maakunnat menettävät luovia työpaikkoja ja lehdet muuttuvat samankal-taisiksi, hän perustelee.

Hokkanen uskoo, että maa-kuntalehdet pysyvät edelleen elävinä.

”Silti konservivetoisuus tai pörssiomistus on ollut journa-lismille huono asia”, hän arvioi.

Journalismin sisällöissä on Hokkasen mielestä lisääntynyt ”seiskavetoisuus”.

”Etenkin politiikan käsitte-lyssä tarkuusriteeri on joutu-nut antamaan tilaa kiinnosta-vuusriteerille.”

JANNE IMPIÖ

Kari Hokkasen syntymäpäivä-vastaanotto Törnävän kartanolla 2.1. kello 12–15. Mahdolliset onnitellut voi ohjata Seinäjoen seurakunnan diakoniatyölle tilille FI13 5419 0110 0009 36.

LUKENUT OSAT

Hintaan mihin hyvänsä

Kirja kertoo olevansa tarinaa valtionyhtiöistä. Pikemmin se on kronikka siitä, miten valtio pääsee eroon omaisuudestaan mahdollisimman nopeasti hin-taan mihin hyvänsä.

Hullutus alkoi Ilkka Suominen (kok.) ollessa kauppa- ja teolli-suusministerinä. Teollisuusneu-voksena eläkkeelle jäänyt **Risto Ranki** oli näissä asioissa hänen keskeinen renkinsä.

Ymmärrettävästi Ranki näkee kaikki valtionyhtiöiden yk-sitystämistoimet myönteisessä valossa. Hulluimmastakin kau-pasta hän toteaa, että vaihtoehto-emme tiedä, koska se ei to-teutunut, ja saihan valtio rahaa.

Osin valtionyhtiöiden yk-sitystäminen oli taloudellisesti aivan perusteltua, koska valtion budjetissa on tärkeämpiäkin kohteita kuin jonkin maailman-laajuisesti kilpailevan teolli-suusyrityksen pääomahuolto. Joitain toimia edellytti ETA/EU-jäsenyys.

Mutta usein syynä oli puhdas muoti ja pelihimo, johon luku-i-sat Ilkka Suominen seuraajat ministerinä lankesivat puolue-kannasta riippumatta.

Ranki kyslee, kuka oikein omistaa valtionyhtiön, kun val-tio omistaa? Siihen aikaan mie-lestään kauppa- ja teollisuusmi-nisteriö ja sen virkamiehet.

PEKKA ALAROTU

Risto Ranki: Niin siinä käy kun omistaa. Tarinaa valtionyhtiöistä. 415 sivua. Editta.

Moldovalaisella

maaseudulla valmistaudutaan talveen. Moldova-laiset sanovat, että heillä on Moskovan sää, parin päivän viiveellä.

MOLDOVA

Pienen maan toisella laidalla, Romanian puolella, kohoa Kar-paattien vuoristo, joten pakkaset ja lumikinkokset pysyvät maassa pitkään.

Kuluneena kesänä oli harvi-naisen kuivaa. Muun muassa maissisato menetettiin monin paikoin kokonaan. Vain rikkaille on varaa kastelujärjestelmiin ja Euroopan köyhimmässä maassa rikkaita on harvassa.

Suomen ulkoministeriö tukee kehitysyhteistyövaroista myös moldovalaisia erilaisten hank-keiden kautta.

Ortodoksisen kirkon ulkomaan-pu, Ortaid, on seurannut mol-dovalaisen maaseudun kehitystä ihmiskaupan vastaisten hank-keiden kautta vuodesta 2009. Ortaidin työ keskittyy Sorocan alueelle maan pohjoisosiin, jossa paikallinen yhteistyökumppani Soarta toteuttaa hanketta.

Pääpainona on parantaa eri-tyisest alueen naisten elinoloja. Neuvostoliiton romahtamisen jälkeen itsenäistynyt valtio kamppailee edelleen yhteiskun-tajärjestyksen vakauttamiseksi ja korruption kitkemiseksi.

Valtava työttömyys ajaa työ-ikäiset etsimään töitä muualta. Jos ottaa Romanian passin, EU:n alueelle pääsee helposti. Moldo-van passilla on helpompi hakea töitä Venäjältä.

Työtä naisille

Laittomasti töihin lähtevät ovat helppoja uhreja ihmiskauppi-aille. Tätä todellisuutta vasten maaseudun kehittämishankkeen tavoitteena on luoda naisille työ-paikkoja heidän kotiseuduillaan.

Kuluneena vuonna hankkeen

Konsernivetoisuus tai pörssiomistus on ollut journalismille huono asia. PROFESSORI KARI HOKKANEN

Maanviljelyllä ihmiskauppaa vastaan



MINNA RASKU

Lääkäriksi opiskeleva Valentina Ceavet toivoo voivansa rakentaa tulevaisuutta Moldovassa. Hän sai kymmenen vasikkaa karjatilan käynnistämiseen.



kautta järjestettiin yrittäjiys- ja liike-elämän koulutusta. 60 naista pohti mahdollisia keinoja työllistyä kotiseudullaan ja ke-hitti liikeideoita yhdessä asian-tuntijoiden kanssa.

Raati analysoi ja valitsi toteut-tamiskelpoisimmat ideat. Ideois-ta valittiin neljä, joita ryhdytään tukemaan hankkeen budjetista.

Mukaan valittiin kaksi pien-tä karjatilaa, kaksi pientä tilaa kanien kasvattamiseen, yksi mehiläistarha ja yksi vadelma-viljelmä. Valinnan jälkeen uusi-en maatalousyrittäjien koulutus



Oljista riittää alusiksi ja tukkeiksi ikkuna-aukkoihin, jos ennen talvea ei saada lasi-ikkunoita.

jatkuu muun muassa juristin tutustuttaessa heitä Moldovan yritysainsäädäntöön.

Mustan mullan aluetta

Moldova kuuluu hedelmällisen mustan mullan alueeseen. Pai-kalliset kertovat, että Neuvos-toliiton romahtamisen jälkeen kolhoosien maat jaettiin työnte-kijöiden kesken.

MINNA RASKU

TERVEENÄ TYÖSSÄ

Valoon päin

Tutkimusten mukaan noin prosentti suomalaisista kärsii kaamosmasennuksesta. Tavanomaisia oireita ovat mielialan alentuminen, ahdistuneisuus, ärtyneisyys sekä arvottomuuden ja syyllisyyden tunteet.

Usein fyysinen ja henkinen aktiivisuus häviää, ruokahalu kasvaa, ja seurauksena on painon lisääntyminen. Masentunut ei tunne mielihyvää eikä jaksa oikein kiinnostua mistään.

Oireet alkavat lokakuussa, ovat voimakkaimpina marras-kuusta tammikuuhun ja helpottavat helmikuussa.

Tuttavani kärsii kaamosmasennusta lievemmistä oireista eli kaamosrasituksesta. Myös hänen mielialansa synkkenee lokakuun aikana, mutta elämänilo palailee jo joulun valojen sytyttyä.

Kaamosrasituksen aikana väsymys ei hellitä, vaikka nukkuisi jatkuvasti pitkiä yöunia. Makeannälkä tydyttyy ainoastaan päivittäisellä karkkipussilla. Hammaslääkärilasku kasvaa reikien myötä.

Tuttavani kertoo, että kaamosrasitus on yleensä selätetty uuteen vuoteen mennessä. Sen sijaan kukkaron tyhjentäminen luottokorttilaskuista joulun jälkeen voi ottaa koviile.

Kyse onkin silloin tuhlaamisesta, eikä omaa huonoa oloa pysty selittämään edes kaamosrasituksella.

Valohoidon on todettu auttavan kaamosoireilun. Jopa neljä viidestä hyötyy valohoidosta merkittävästi. Kirkasvalo-hoito on tehokkainta, kun se otetaan aamuisin ennen kello yhdeksää.

Kun tuttavani menee aamuisin navetta-askareilleen, puolen tunnin hoito onnistuu vasta aamuaskareiden jälkeen. Hän hyötyy omasta mielestään hoidosta, vaikka hoitoaika ajoittuu myöhempään aamupäivään.

Kirkasvalohoidon hyöty tuntuu yleensä noin viikon hoito-jakson jälkeen. Hoitoa suositellaan jatkettavaksi vähintään kahdesta neljään viikkoon. Jos oireet uusiutuvat, valohoitoa kannattaa jatkaa aina maaliskuulle asti.

Lääkärit suosittelivat kaamosoireisinkin säännöllistä liikuntaa. Liikunta lisää myös kirkasvalohoidon tehoa.

Myös viikon etelänmatka voi auttaa kaamosoireista kärsivää. Auringonvalosta saa voimaa ja loma virkistää ja rentouttaa. Reipas kävely etelän auringossa kohottaa mieli-alaa. Käveleminen aktivoi aivot pumppaamalla verta ja sen mukana happea.

Toistuvista kaamosoireista kärsivän kannattaa aina ottaa yhteyttä lääkäriin oikean hoidon varmistamiseksi. Kaamos-masennukseen voidaan tarvita myös lääkkeitä.

Pimeästä vuodenajasta huolimatta Suomen luonto toimii voiman antajana. Vuodenaikojen vaihtelusta hyötyvät kaikki: jokaiselle löytyy varmasti itselle sopiva mieluinen harrastus-tai virkistysmahdollisuus.

Viljelijän suhde luontoon on ainutlaatuinen, sillä harva ammatit on enää samalla tavoin kiinni vuodenaikojen vaih-telussa. Työt on tehtävä silloin, kun luonto sallii. Työpaikkaa ympäröivä luonto ja maaseutumaisema virkistävät myös vapaa-aikaa. Pimeyden keskellä loistavat joulun valot luovat tunnelmaa.

Muistan omasta lapsuudestani, miten odotimme vaikkapa lumen tuloa. Lumipeite valaisi pimeää kylätietä, ja luovuus oli huipussaan lumilinnan kim-pussa. Murrosiän murheita karkotettiin kevättalven hankikannoilla kelkkakillen. Toivotan jokaiselle Maaseu-dun Tulevaisuuden lukijalle valoa ja iloa vuodelle 2013!



SIRPA HAVU
on asiantuntija Melan hyvinvointi-palveluissa.

sirpa.havu@mela.fi

van kullanhuhdonnan muusta kaivostoiminnasta.

”Pitkäaikainen haaveeni näyt-tää paljasta takapuolta eduskun-

perille. Miehet toivovat lainsää-täjien ottavan kaivoslain uuteen käsittelyyn ja erottavan pelkkään painovoimaerotteluun perustu-

van kullanhuhdonnan muusta kaivostoiminnasta.

EJJA MANSIKKAMÄKI